

Egy Zala megyei Horváth és Paller család nyomában

Dr. Horváth Zoltán emlékére

dr. Barsi Béla (drbarsibela@gmail.com)

Feleségem, Dr. Horváth Sarolta édesapjának, Dr. Horváth Zoltánnak apai és anyai felmenőit kutattam a Family Search (*továbbiakban FS*) segítségével, amely a XIX. század első feléig volt lehetséges, döntően Zala vármegyei matrikuláiban. De a leszármazás apai és anyai szálon Mura, Sopron és Somogy vármegyékbe is visszavezethető. A kutatást megnehezítette a gyakori családnév, az esetleges nemességre utaló irat hiánya. Az ősök szorgos földművesek, vagy iparosok voltak, akiknek fiai azonban tanultak és többen vármegyei tisztviselők lettek.

A Horváth család nyomában

Horváth Gyulát (feleségem nagyapját) 1872.március 21.-én keresztelték, egynapos korában.

Anyja a sormási **Pittler Anna** volt.

Folytatás	A születés éve, havi és napja	A keresztelés éve, havi és napja	A keresztelt				A szülők	
			név	származási állapota	keresztelő	keresztelőhely	anyja és keresztnév, vallás és polgári állás, születési helye	lakóhelye (város, község)
	1872	1872	Gyula	fi	Lovay Zoltán		Horváth János Kecskés Pittler Anna Sormás	Sormás

Horváth Gyula született Nagykanizsán, 1872.03.21-én (FS 4499383.film, 351. kép)

Az illegitim született Gyulát későbbi házasságkötés alkalmából törvényesítették 1876. február 13-án.

Apja, Horváth János kárpitosmester, katona volt a szabadságharc idején. **Horváth János** és **Klaszics Rozália** házasságából, Alsóbagodon született 1843. december 31.-én. Az ő testvérei voltak az 1849-ben Söjtörön (Zala megye) született Rozi, és öccse, István.

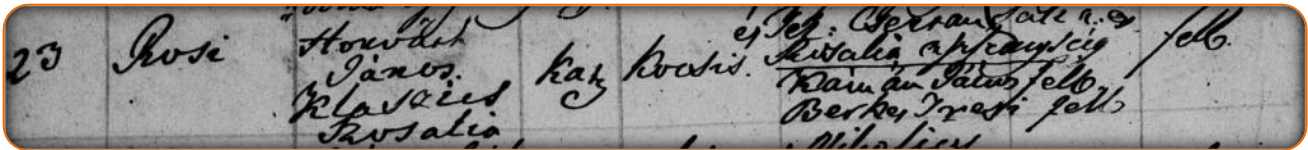
Horváth János, Kecskés - János Klaszics Rozalia	Andráshida	1841.	nőgy
Pittler Anna - József Tóth Katalin	M. R.	31.	kereszt

János János	D.	48.	gy. ev.
Németh István	Agoston	D. István	

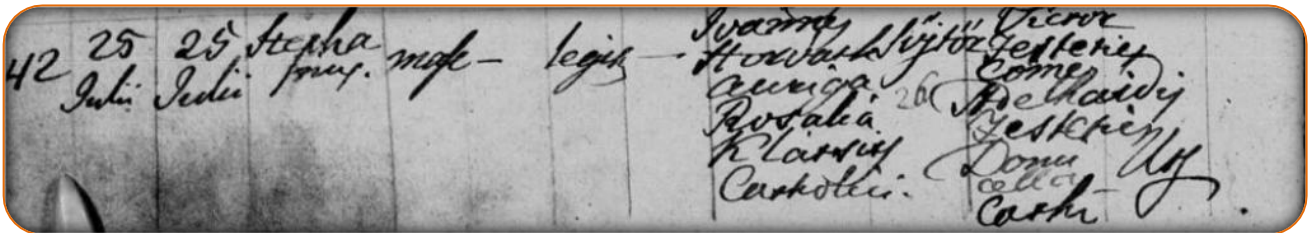
Horváth János és Pittler Anna házassága Nagykanizsán, 1876.02.13-án. (FS 8266185.film, 302. kép)

I. Horváth János született 1843.12.31-én, Alsóbagodon (FS 4594492.film, 159.kép).

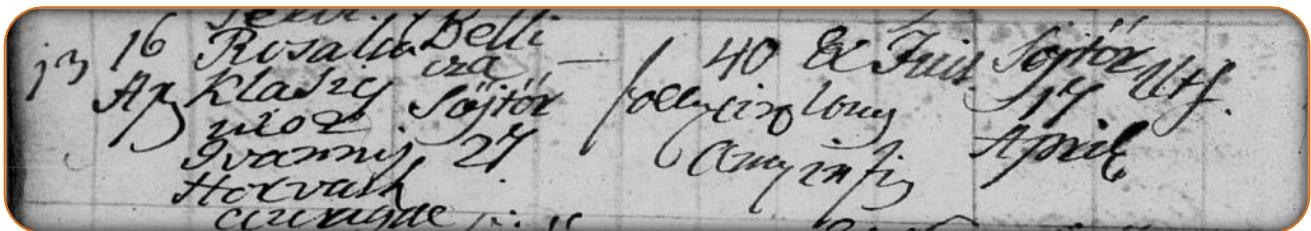

Horváth Rozália született Söjtörön, 1849.05.23-án (FS 4520455.film, 557.kép).

Horváth István született Söjtörön 1855.07.25.-én (FS 4520455 film 557. kép).

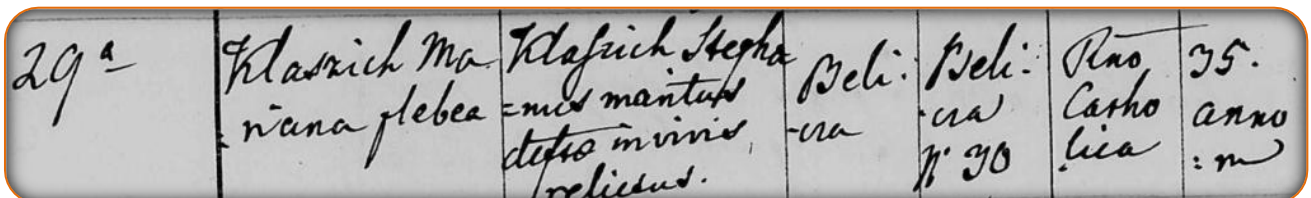
Horváth István keresztapja gróf Festetics Viktor, keresztanyja Festetich Adél volt amint a fenti képen látható. Klaszics Rozália Söjtörön halt meg 40 éves korában.

Klaszics Rozália halála Söjtörön 1857.04.16-án (FS 8116802 film 441. kép)

Amint a bejegyzésen látható Belliczából származott (ma Belica Csáktornyától keletre fekszik a történelmi Magyarország Muraköz megyéjében) amely ma Horvátországhoz tartozik.

Belicán a születések feljegyzése csak 1848 utáni évekből maradt fenn. Mindenesetre az ezt követő évek feljegyzéseiben néhány Klaszics család szerepel. A halotti feljegyzésekben fordul elő Klaszics Istvánnak felesége és két gyermeke. Mária leánya 1859.12.11-én halt meg.

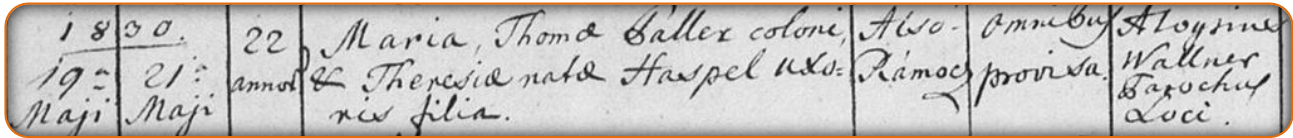

Klaszics István felesége Belicán halt meg 1869.04.15-én, 35 évesen (FS 5484404.film, 144.kép)

Klaszics István születését a fent említett okból nem sikerült megtalálni, de lehetséges volt Klaszics Rozáliával való rokonsága, aki 1817 körül született. Házasságukat 1858 -tól lehetett még keresni, de ez sem volt eredményes.

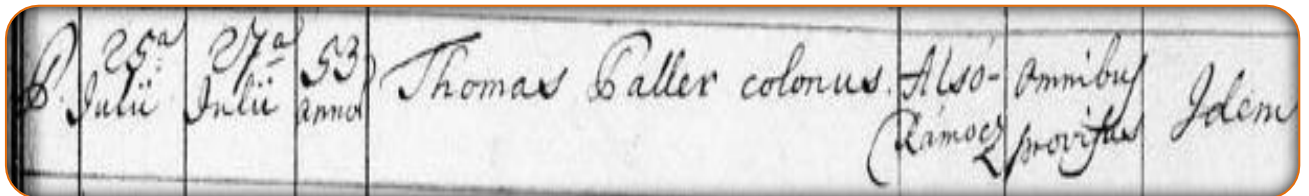
A Paller család nyomában

A Paller család megtalált legősibb felmenője **Paller Tamás**, akinek a nyomára a történelmi Magyarország Sopron vármegye Alsórámóc települése (ma Burgenlandban Unterrabnitz) plébániájának feljegyzéseiben bukkantam. A halotti feljegyzésekben szerepel az 1830.05.19-én 22 éves korában meghalt Mária, aki Paller Tamás felesége és **Haspel Terézia** lánya volt. Tehát 1808-ban született.

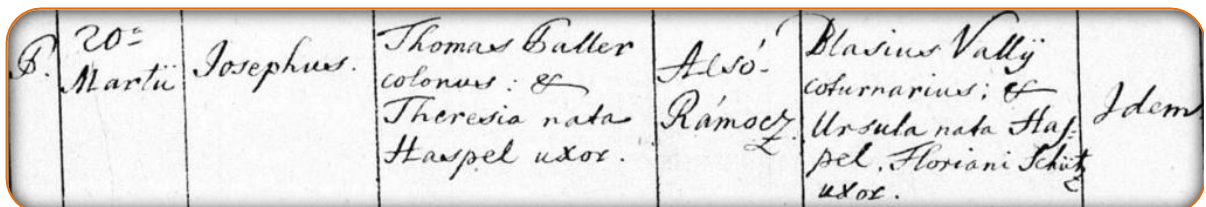
Paller Mária halotti bejegyzése Alsórámóc (FS 4675463.film, 31.kép).

Paller Mária és apja matrikulája feltalálására lehetőség nem nyílt mert csak 1827-től vezettek a plébánián egyházi anyakönyvet, azonban apja halotti feljegyzésének kutatására igen. Apja, Alsórámóczon halt meg 53 évesen, 1829.július 25-én, és eszerint 1776-ban született.

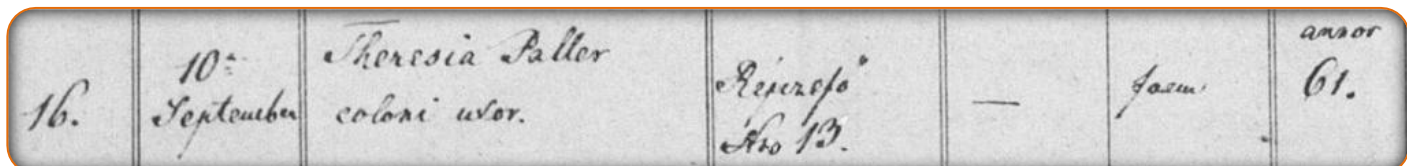
Paller Tamás halotti bejegyzése Alsórámóc (FS 4675463.film, 28.kép)

Paller Tamásnak leányán kívül még egy, a családi iratokból ismert Tamás nevű fia, és 51 éves korában – 1827.03.20-án – egy József keresztnévű fia is született.

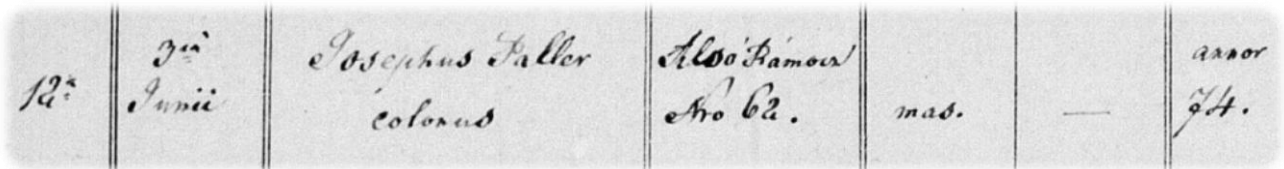
Paller József születése 1827.03.20-án, Alsórámóc (FS 4675463.film, 6.kép)

Felesége, Haspel Terézia 61 éves korában, 1853.09.10-én halt meg Répcefőn (Schwendgraben), tehát 1792-ben született.

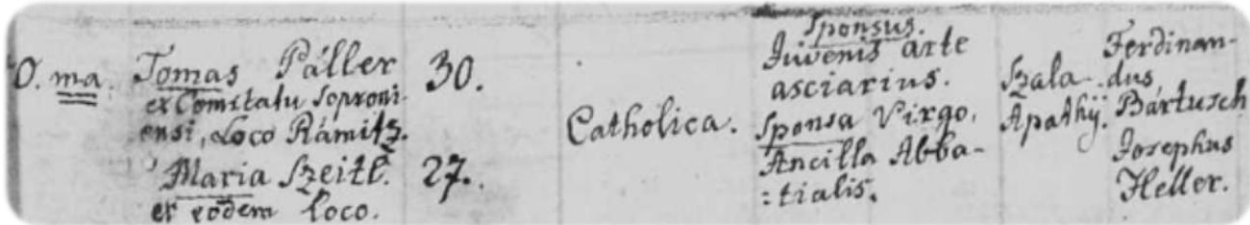
Haspel Terézia halotti bejegyzése, 1853.09.10. Alsórámóc (FS 4675463.film,172.kép)

Ifj. Paller Tamás matrikulájának felkutatására sem nyílt lehetőségem, de idővonala házasságainak adataiból ismert, amelyek szerint 1802-ben született feltehetően valahol Burgenlandban. Foglalkozása asztalos és ácsmester volt. Alsórámóczon élt id. Paller Tamás testvére József is, aki szintén ács volt. Az ő létezésére is halotti bejegyzése utal. Ő 74 évesen 1856-ban halt meg, tehát 1782-ben született.

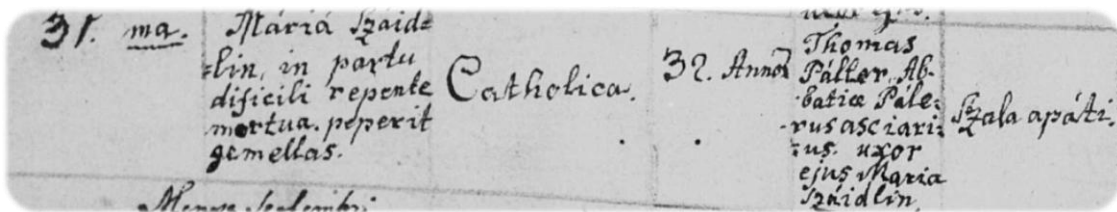

Paller József halotti bejegyzése 1856.06.03., Alsórámczó (FS 4675463 film, 210. kép).

Az ifj. Paller Tamásnak volt egy ikerszülés kapcsán meghalt felesége, **Szeidl Mária**.

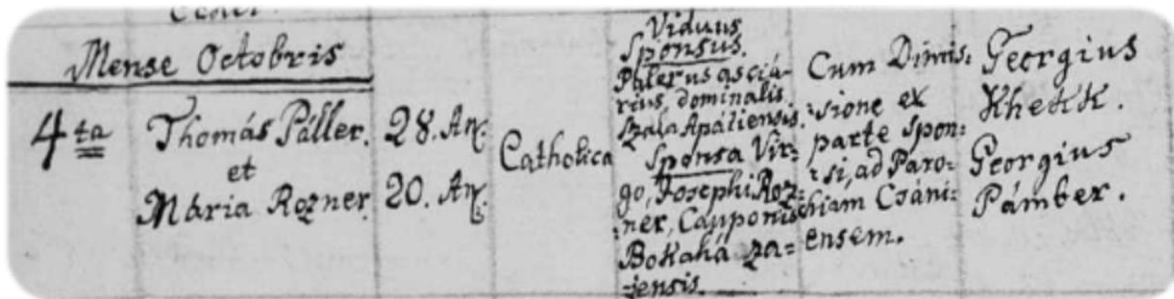

Ifj. Paller Tamás és Szeidl Mária házassága 1828.02.10-én, Zalaapáti (FS 4674378 film, 227.kép).

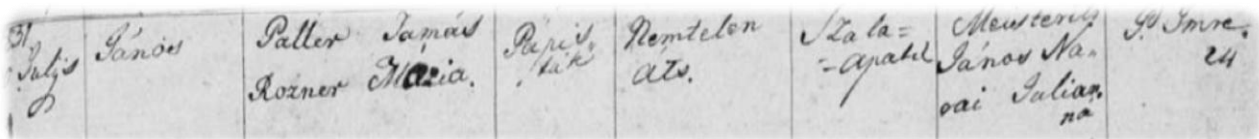
Szeidl Mária halála Zalaapáti 1829.08.31-én (FS 4674378 film, 337.kép).

Az özvegy Tamás egyedül maradvá Jozefa csecsemőjével rövidesen újranősült és elvette **Rozner Mária**t.

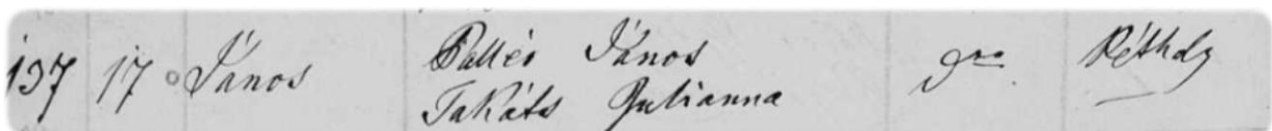
Paller Tamás és Rozner Mária házassága Zalaapáti 1829.08.04-én (FS 4674378 film, 262.kép).

Ebből a házasságból számos gyerek született Zalaapáti: **János** (1831), **Sofi** (1834), **József** (1836), **Mária** (1838), **Tamás** (1839), és **Ferenc** Alsócsányban (1844).

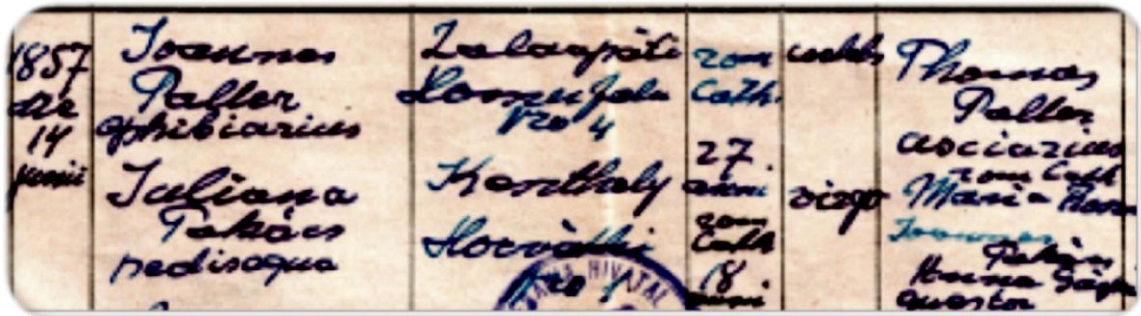
János fia Zalaapáti született 1831.07.10-én Zalaapáti (FS 4674379 film, 6.kép).

Jánosnak szintén János keresztnévű fia, ifj. **Paller János** azonban Somogy megyében Kéthelyen született **Takács Juliánától**.

Ifj. Paller János született Kéthelyen 1865.09.17-én (FS 4583208 film, 385.kép).

Id. Takács János nyeregkészítő és Takács Julianna szolgálólány 1857-ben történt házasságkötésére utal az alábbi családi irat. Ezen látható a vőlegény és a menyasszony életkora, amelyekből születésük időpontjára is lehet következtetni és nagyszülei neve, ami a felmenőket igazoló adat.

Azonban Takács Julianna kora 93 év az 1929. évi gyászjelentésében, tehát 1836-ban született. A házasságlevélen szereplő életkor adat ezzel nem egyeztethető, téves lehet. Ifj. Paller János születési időpontja azonban valószínűleg ugyanitt. Tehát 1830.

Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy szeretett jó édesanyánk, nagyanyánk és dédanyánk

ÖZV. PALLER JÁNOSNÉ SZÜL. TAKÁCS JULIANNA

életének 93-ik évében folyó hó 2-án a halotti szentségek ájtatos felvétele után visszaadta lelkét a Mindenhatónak.

A megboldogult földi maradványait folyó hó 3-án délután fél 4 óraker helyezzük örök nyugalomra a Szent-Miklósról elnevezett sírkertben.

Az engesztelő szentmise áldozatot folyó hó 4-én délelőtt 9 óraker mutatjuk be a Mindenhatónak a keszthelyi róm. kath. templomban.

Keszthely, 1929. március 3.

ÁLDÁS ÉS BÉKE LENGJEN DRÁGA PORAI FÖLÖTT!

ö.zv. Kiss Ernőné
sz. Paller Krisztina,
Paller János,
Paller Jenő,
Horváth Gyuláné
sz. Paller Jolán
gyermekei.

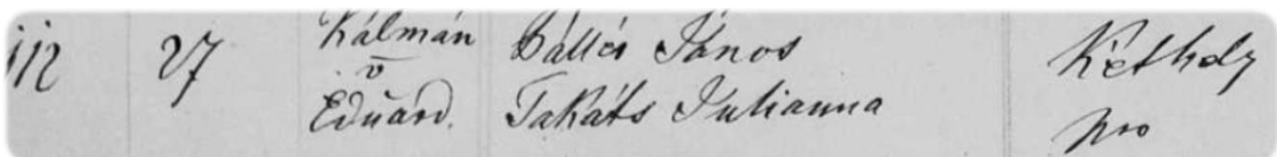
ö.zv. Paller Kálmáné
sz. Vörös Anna,
Paller Jánosné
sz. Hertelendy Viktória
menyetei.
Horváth Gyula
vője.

Unokái és dédunokái.

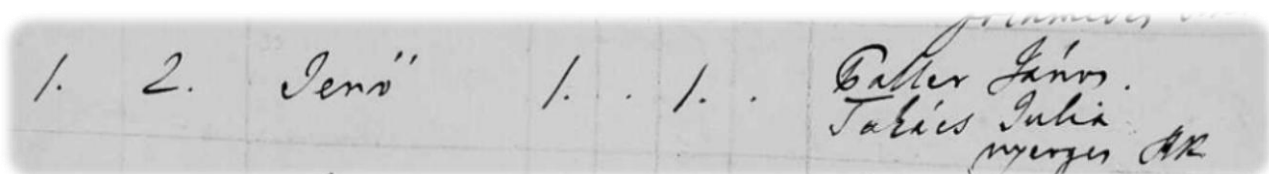
Mérei-nyomda, Keszthely. 2296.

Paller Jánosné Takács Julianna partecédulája (forrás: Országos Széchényi Könyvtár, Gyászjelentések)

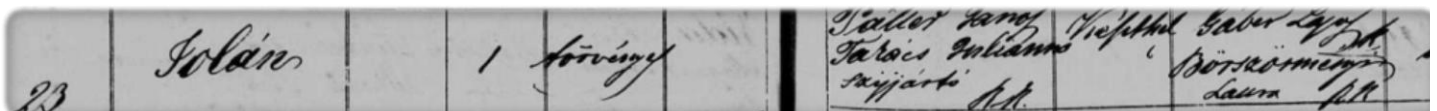
Ifj. Paller János és Takács Julianna frigyéből még három gyermek született, köztük Paller Jolán, dr. Horváth Zoltán édesanyja.

Paller Kálmán Eduárd születése Kéthelyen, 1863-ban (FS 4583208 film. 355.kép).

Paller Jenő született 1869.11.02-án, Marcaliban (FS 4583210 film, 516.kép).

Paller Jolán született Keszthelyen, 1873.11.23-án (FS 4490379 film 284. kép).

Paller Jolán 1957. augusztus 15.-én Keszthelyen halt meg. Ugyanitt halt meg János körjegyző testvére is, 10 évvel korábban.

Özv. Paller Jánosné, szül. Hertelendy Viktória, mind, a maga mind a kiterjedt rokonság nevében, fájdalomtól megtört szívvel, de a jó Isten akaratában megnyugodva tudatja, hogy a szerető férj, nagyatya és testvér

Paller János
nyug. körjegyző

1947. évi május hó 9-én délután 2 órakor, életének 82-ik, boldog házasságának 58-ik évében, a halotti szentségek felvétele után az Úrban csendesen elhunyt.
Draga halottunk földi maradványait folyó hó 12-én, hétfőn délután 3 órakor helyezték örök nyugalomra Keszthelyen, a Szent Miklós temető kápolnájából a családi sírboltba.
Az engesztelő szentmise áldozatot folyó hó 12-én, hétfőn reggel fél 9 órakor mutatattuk be a Mindenhatóknak a keszthelyi plébánia templomban.
Keszthely, 1947. május 9.

Adj Uram örök nyugalmat neki és az örök világosság fényeskedjék neki!

Özv. Paller Jánosné szül. Hertelendy Viktória <small>felesége</small> Major Ferencné szül. Glázer Erzsébet Dr. Kéri Józsefné szül. Glázer Ilona Glázer László <small>unokái</small>	Özv. Horváth Gyuláné szül. Paller Jolán Paller Jenő <small>testvérei</small> Özv. Paller Kálmánné <small>sógornője</small>	Major Ferenc Dr. Kéri József <small>unokavói</small> Zobor Ervin Zobor Márta Kéri Judit Kéri Bandika <small>dédunokái</small>
---	---	--

Gépsz. József tennetkezési vállalkozó Keszthely, Sajtószki, Keszthely

Paller János körjegyző partecédulája 1947. (Országos Széchényi Könyvtár Gyászjelentések)

Horváth Gyula, dr. Horváth Zoltán édesapja, szolgabírói díjnyokként 1896. szeptember 9-én vette feleségül Paller Jolánt.

5 gyermekük született:

-**Jolán** (1897.11.22.), férje Mohacsek Lajos. Fiuk Lajos, leányuk Ella.

Ella férje Fekete Sándor, fia Sándor, leánya Gabriella. Gabriella fia Jenés Bence.

-**Gyula** (1899.04.04.)

-**Géza** (1900.08.09.) Jegyző lett, utódja nem volt.

-**Zoltán** (1905.10.12.)

-**Ernő Béla** (1907.08.15.) Felesége Csirik Ilona. Vágsellyén jószágigazgató volt, utódja nem volt.

A népes Paller és Horváth család 1907-ben. H. Zoltán kis széken ül (forrás: családi képek)

Horváth Gyula idővel Csonkahegyhát körjegyzője lett. Ernő Béla fiát már Csonkahegyháton anyakönyvvezetőként saját maga jegyezte be.

Zoltán lett a neves keszthelyi szülész főorvos, aki az apósom volt. Munka Érdemrendet kapott nyugdíjba

vonulásakor. Érdemeit és életútját 2007-ben a következő néhány soros méltatás mutatja legjobban, amelyet gyermekei állítottak össze:

Dr. Horváth Zoltán emlékezete

Dr. Horváth Zoltán 1905. október 12.-én született Keszthelyen, értelmiségi polgári családban nevelkedett. Édesapja, Horváth Gyula, Zala megyei Csonkahegyhát jegyzője, édesanyja, Paller Jolán a település postamestere volt.

Horváth Gyula és Paller Jolán (forrás: családi képek)

Elemi és középiskoláit Keszthelyen végezte, a premontrei gimnáziumban, ahová még három fiútestvére is járt. Érettségi vizsgáit 1925-ben a kispesti Deák Ferenc Főgimnáziumban tette le. Még ez évben megkezdte ösztöndíjasként orvosi tanulmányait a pécsi Erzsébet Tudományegyetemen. Egyetemi évei alatt a közegészségügyi intézetben Fenyvesi professzor irányítása alatt díjtalan gyakornokként, majd később az egyetem szülészeti klinikáján, mint díjas gyakornok dolgozott. 1931-ben avatták orvosdoktorrá.

Dr. Horváth Zoltán diplomája (forrás: családi iratok)

1934-ben feleségül vette **Gulyás Saroltát**, szeptember 12.-én kötötték házasságot Pécsen. **Gulyás Sarolta** szülei **Pillárik Veronika**, és **Gulyás Ferenc** voltak.

Pillári Veronika és Gulyás Ferenc (forrás: családi képek)

Ekkor Keszthelyre költözött. Ott a betegbiztosító OTBA orvosaként általános praxist művelve körorvosként dolgozott. Ugyanakkor bejárta a keszthelyi kórházba ügyeletet vállalva. Ez időben a városi tanács tagjaként közreműködött a város irányításában is. 1933-45 között a premontrei gimnázium felkérésére, annak egészségtan tanáráként is dolgozott.

Kórházi működése közben miután a szülészet-nőgyógyászat után érdeklődött, elkezdte a szakvizsgára való felkészülést, melyet részben a pécsi egyetem szülészeti klinikáján Scipiades professzor irányításával, részben a szombathelyi kórház szülészet-nőgyógyászati osztályán gyakorolt. A keszthelyi kórháznak ez időben szülészeti osztálya még nem volt, csupán két alapszakma, belgyógyászat és sebészet működött. 1936-ban került kórházi statusba és 1937-ben a szülészeti-nőgyógyászati szakorvosi vizsga letétele után megkezdte a keszthelyi kórház szülészeti osztályának a megszervezését. 1937-től így a kórházban 1 szülészeti műtő és 1 szülőszoba, valamint 1 szülészeti kórterem működött az ő irányításával. Néhány év multán 3 szülészet-nőgyógyászati kórtermet alakítottak ki és 1945 után az osztálya tovább bővült. Dr. Magyar Gerő a kórház akkori igazgatója és sebész főorvosa, és a város tiszti főorvosa dr. Sebestyén László támogatta őt ebben.

Idő közben a család is gyarapodott, két gyermeke született: Endre (1938-) és Sarolta (1942-), később mindketten az orvosi pályát választották. Az 1950-es években osztályának forgalma nagy- mértékben megnőtt, ekkor már körülbelül 20 ágygal működött. Ezért a Jobs Szanatórium államosítása és renoválása után az Egészségügyi Minisztérium támogatásával 35 ágyas szülészeti-nőgyógyászati osztály létesült önálló műtő traktussal. Ebben kapott helyet az újszülött és gyermekosztály is és így racionális szakmai munka alakulhatott ki a két osztály között. (Annál is inkább, mivel a gyermekosztály kiválóan képzett főorvosa dr. Kutor Jenő és apánk a szülészet főorvosa nagyon jó barátok voltak).

Dr. Horváth Zoltán 33 évig vezette az osztályt és tényleges szakmai munkája mellett a szigorló orvosok oktatásával is foglalkozott. Rengeteget dolgozott, munkájában felesége mindenben segítette, biztos családi hátteret teremtve.

Dr. Horváth Zoltán, aki Keszthely városban orvosként 40 évet töltött, köztiszteletnek örvendett, hiszen megyeszerte ismerték. Munkája és személye megbecsüléseként a város **PRO URBE** éremmel tüntette ki. 1969-ben ment nyugdíjba, ez alkalomból a **Munka Érdemrend** ezüst fokozatát kapta. Nyugdíjba vonulása után még három évig a rendelőintézetben dolgozott, majd végleg visszavonult.

Felesége halála után Budapestre fogorvos lányához és férje dr. Barsi Béla (szerző) lakásába költözött (1991), ahol öt kiegyensúlyozott évet töltött szerető családjá körében. 1996. július 20-án 91 éves korában végleg elhagyott bennünket. A keszthelyi Szent Miklós temetőben helyeztük örök nyugalomra.

Dr. Horváth Zoltán emberi és orvosi humánusával, felkészültségével, feltétlen igazság-szeretetével, vallásos mivoltával mélyen hatott embertársaira. Orvos dinasztiát alapított, hiszen fia, lánya és két unokája is az orvosi pályát választotta hivatásul (2 fogorvos, bőrgyógyász, traumatológus ortopéd sebész).

Elévülhetetlen érdeme a keszthelyi kórház fejlesztésében a szülészeti-nőgyógyászati osztály kialakítása és állandó gyarapítása. Apánk **ars poetikája** a „salus aegroti suprema lex esto” volt (a beteg érdeke a legfőbb törvény), melynek mindig, minden orvos számára érvényesnek kell lennie!

Pillári Veronika keresztleveleiből

Dr. Horváth Zoltán és felesége Gulyás Sarolta (Forrás: családi képek)

Fiuk, **dr. Horváth Endre** (bőrgyógyász főorvos). Felesége **Forster Ibolya** (kozmetikus), fia **dr. Forster H. Csaba** (ortopéd traumatológus sebész főorvos Svájcban) és az ő felesége **dr. Bognár Veronika** (szájsebész fogorvos).

Dr. Horváth Endre feleségével, fiával és menyével

(Dr. Horváth Endre, Forster Ibolya, Dr. Forster H. Csaba, Dr. Bognár Veronika)

Leányuk, **dr. Horváth Sarolta** (fogorvos), férje **dr. Barsi Béla** (orvos – a szerző), fiai: **ifj. Barsi Béla** és **dr. Barsi András**
Menyei: Siminszky Dóra és Rudolf Rita, unokái: Márk, Judit és Emma.

Összefoglalás

A tanulmány érdekessége a családkutatáson túlmenően annak érzékeltetése, hogy a XIX. századi feudális társadalmi viszonyok ellenére, a szorgalom és tudásvágy által vezérelt egyszerű zalai földművesek vagy iparosok leszármazottaiból miként fejlődhetett ki napjainkra egy valóságos orvos dinasztia.